

Chtop i żmija

ADAM MICKIEWICZ

Chłop i żmija

Z Lafontaine'a

W pamiętnikach bestyjo-graficznych¹ Ezopa²
Jest wzmianka o uczynku miłosiernym chłopca
I o pewnego węża postępku łajdackim.

Chłop wyszedł zimnym rankiem po chrośniak³ do sadu,
Aż tu pod bramą wąż mu do nóg pada plackiem:
Przeziębły, wpół skostniały, przysypany szronem,
Już zdychał, już ostatni raz kiwnął ogonem.
Chłop zlitował się nad tą mizeryją⁴ gadu⁵:
Wziął go za ogon, niesie nazad⁶ w chatę,
Kładzie go na przypiecku,
Podściela mu kożuszek jak własnemu dziecku
(Nie wiedząc, jaką weźmie od gościa zapłatę);
Póty dmucha, póty chucha,
Aż w nieboszczyku dobudził się ducha.
Nieboszczyk wąż jak ożył, tak się wnet nasrożył:
Rozkręcił się, do góry wyprężył się, syknął
I całym sobą w chłopca się wycela⁷,
W swojego dobrodzieja, w swojego zbawiciela
I wskrzesiciela!
«A to co się ma znaczyć — zdziwiony chłop krzyknął —
To ty w nagrodę dobrego czynu
Jeszcze chcesz mnie ukąsić? A ty żmii synu!»
I wnet porwawszy dubasa⁸,
Tnie węża raz pod ucho, drugi raz w pół pasa.
Odleciał ogon w jeden, a pysk w drugi kątek;
Rozpadło się żmijisko na troje żmijątek.
Darmo drgają
I biegają,
Ogon za szyją, za ogonem szyja;
Już nie zmartwychwstanie żmija.

Miłosierdzie, Zdrada, Kara

Przytrafia się to często, że dobry człek jaki
Niewdzięcznika przygarnie;
Ale trafia się częściej, że niewdzięcznik taki
Przepada marnie.

¹bestyjo-graficzny — obrazujący zachowanie i zwyczaje bestii; bestia (daw.): zwierzę. [przypis edytorski]

²Ezop — grecki bajkopisarz, żył w VI p.n.e [przypis edytorski]

³chrośniak — chruśniak, chrust. [przypis edytorski]

⁴mizeryja — dziś: mizeria; bieda, nieszczęście. [przypis edytorski]

⁵gadu — dziś popr. forma D.lp: gada. [przypis edytorski]

⁶nazad (daw., gw.) — z powrotem. [przypis edytorski]

⁷wycelać — celować. [przypis edytorski]

⁸dubas — z litewskiego: nóż wielki, siekacz. [przypis redakcyjny]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/mickiewicz-bajki-chlop-i-zmija>

Tekst opracowany na podstawie: Poezye Adama Mickiewicza wydane w setną rocznicę urodzin wieszczą 1798-1898, Tom II, Nakładem Wydawnictwa Dzieł Ludowych Karola Miarki, Mikołów [b.d.]

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska z książki udostępnionej przez Aleksandrę Sekułę.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Mateusz Gwardys.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.